



College van Beroep voor de Examens

CBE/BVM/28411
Zaaknummer 20.144

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR, verder te noemen: het College, heeft op 29 september 2020 uitspraak gedaan op het beroep van

....., hierna: appellante,

welk beroep was gericht tegen

de beslissingen van 24 augustus 2020 van de examencommissie Erasmus MC, hierna: verweerder.

1. Loop van het geding

- 1.1 Appellante heeft op 7 augustus 2020 verzocht om toegelaten te worden tot jaar 2 van de Bachelor geneeskunde.
- 1.2 Op 24 augustus 2020 heeft verweerder dit verzoek afgewezen.
- 1.3 Op 3 september 2020 heeft de vader van appellante namens haar beroep ingesteld bij het College alsmede een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening ingediend tegen de beslissing van verweerder.
- 1.4 Het College heeft op 4 september 2020 het beroepschrift en het verzoek om een voorlopige voorziening doorgezonden aan verweerder met het verzoek om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is en het resultaat van dat overleg uiterlijk binnen drie weken schriftelijk mee te delen aan het College. Voorts heeft het College verweerder gevraagd om uiterlijk 9 september 2020 schriftelijk te reageren op het verzoek van appellante om een voorlopige voorziening.
- 1.5 Op 25 september 2020 heeft het College het verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen zulks onder de voorwaarden dat appellante mag deelnemen aan het tweede jaar als ware zij ingeschreven is voor het tweede jaar en dat de geldigheid van eventuele tentamenuitslagen van het tweede jaar vervalt indien in rechte vast is komen te staan dat de inschrijving voor het tweede jaar terecht is geweigerd.
- 1.6 Een minnelijke schikking is niet tot stand gekomen en op 25 september 2020 ontving het College het verweerschrift van verweerder.

- 1.7 Het beroep is behandeld ter (online) hoorzitting op 29 september 2020. Appellante is, vergezeld door haar vader, ter zitting verschenen. Namens verweerder is verschenen, lid, en, secretaris examencommissie.

2 Uitgangspunten

- 2.1 In de Onderwijs- en Examenregeling bachelor Geneeskunde 2019 – 2020 (hierna: OER) is het volgende, voor zover relevant, bepaald:

*Artikel 4.3 – Doorstroom naar een volgend studiejaar

1. Toegang tot het onderwijs en de tentamens van Ba2 van het volgende studiejaar heeft die student die uiterlijk op 31 augustus van het lopende studiejaar voor de examenonderdelen van Ba1 tenminste 45 EC heeft behaald (exclusief compensatie). Daarbij dienen alle onderwijsonderdelen uit de domeinen Vaardigheden en Professionele Ontwikkeling van Ba1 behaald te zijn. Een negatief BSA wordt afgegeven indien een student op 31 augustus van het lopende studiejaar minder dan 45 EC van Ba1 heeft behaald, of één of meerdere onderwijsonderdelen uit de domeinen Vaardigheden en Professionele Ontwikkeling van Ba1 niet behaald heeft (zie paragraaf 9).
(...)
3. In aanvulling op lid 1 en 2 geldt dat instromen in het lijnonderwijs van Consultvoering (CV) in Ba2 of in Ba3 uitsluitend mogelijk is aan het begin van het studiejaar én alleen indien de student de EC van het betreffende onderwijs van het voorgaande bachelorjaar heeft behaald.
4. In aanvulling op lid 1 en 2 geldt dat instromen in het onderdeel samenwerken (SW) van de lijn Samenwerken voor Optimale Zorg en Preventie (SOZP) in Ba2 of in Ba3 uitsluitend mogelijk is aan het begin van het studiejaar én alleen indien de student de EC van het betreffende onderwijs van het voorgaande bachelorjaar heeft behaald.
5. In aanvulling op lid 1 en 2 gelden voor toegang tot zorgstage in Ba2 de toelatingseisen zoals geformuleerd in artikel 4.4.
(...)
7. Namens de Decaan, besluit de Examencommissie op verzoek van een student of een uitzondering wordt verleend op de doorstroomregeling van het eerste tot en met zesde lid."

Artikel 11.1 – Hardheidsclausule in individuele gevallen

1. In bijzondere, individuele gevallen waarbij toepassing van een of meer bepalingen van deze regeling leidt tot onredelijke en/of onbillijke situaties ten aanzien van een student, kan deze student een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek om afwijking van bedoelde bepaling(en) indienen bij de Examencommissie. De Examencommissie kan, gehoord de desbetreffende examinator(en) of de Decaan of Opleidingsdirecteur of de gemandateerde medewerker van Erasmus MC en de studieadviseur of studentendecaan, afwijken van bedoelde bepaling(en) ten gunste van de student. (...)"

- 2.2 In het Addendum Bachelor OER 2019-2020 is het volgende, voor zover relevant, bepaald:

"In het addendum zijn tijdelijke regels en overgangsbepalingen opgenomen die tot doel hebben om de studievoortgang van studenten zoveel mogelijk te kunnen borgen. Uitgangspunt hierbij is dat studenten, indien mogelijk, niet benadeeld worden door onderwijs en/of toetsen die niet aangeboden zijn in het studiejaar.
(...)"

Art 4.3.1, komt te luiden als volgt:

Toegang tot het onderwijs en de tentamens van Ba2 van het volgende studiejaar heeft die student die uiterlijk op 31 augustus van het lopende studiejaar voor de examenonderdelen van Ba1 **maximaal 15 EC uit het domein Kennis en Inzicht niet heeft behaald** (exclusief compensatie). Daarbij dienen alle onderwijsonderdelen uit de domeinen Vaardigheden en Professionele Ontwikkeling van Ba1 behaald te zijn, **tenzij toetsen in deze domeinen niet zijn aangeboden gedurende het collegejaar**.

Een negatief BSA wordt afgegeven indien een student op 31 augustus van het lopende studiejaar **niet meer ingeschreven stond als student van de bacheloropleiding geneeskunde (studiestaker)** (zie paragraaf 9). (...)”

2.3 Het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (hierna: CBHO) heeft in haar uitspraak van 12 september 2018 en zaaknr. 2018/099 het volgende, voor zover relevant, bepaald:

“2.4.2. Het CBE heeft in het verweerschrift nader uiteengezet wat de achtergrond voor de gestelde doorstroomnorm is. De examenonderdelen van Ba3 hebben betrekking op de inleidende vakken van Ba2 en die examenonderdelen kunnen in het algemeen alleen met goed gevolg worden afgelegd indien de examenonderdelen van Ba2 met goed gevolg zijn afgelegd. Het derde bachelorjaar is een verdiepingsjaar en is niet bedoeld om achterstallige kennis op te halen, omdat dat ten koste zou kunnen gaan van de verdieping. Om dat te voorkomen, is de doorstroomnorm van 30 studiepunten ingevoerd, waarbij is rekening gehouden dat deze norm de studievoortgang niet onnodig vertraagt. Om die reden betreft de doorstroomnorm slechts de helft van de te behalen studiepunten in het tweede bachelorjaar. Gebleken is dat meer dan 90% van de Ba2 studenten in staat is om in één collegejaar te voldoen aan de doorstroomnorm. Ook zusterfaculteiten hanteren in hun opleidingen een doorstroomnorm.

Het CBE heeft voorts toegelicht dat de doorstroomnorm zowel betrekking heeft op het afleggen van examenonderdelen van Ba3 alsook het volgen van onderwijs van die onderdelen. Het CBE heeft in dat verband toegelicht dat bij het onderwijs ook al toetsmomenten zijn ingebouwd en dat het voorts om logistieke redenen niet mogelijk is dat iedere student tegelijk aan hetzelfde onderwijs deelneemt.

2.4.3. Het College acht de aldus nader toegelichte toegangseis niet in strijd met de WHW. Artikel 7.13, tweede lid, aanhef en onder s, van de WHW biedt zoals het CBE terecht aanvoert uitdrukkelijk de mogelijkheid tot het stellen van een dergelijke eis. Het CBE heeft daarbij terecht verwezen naar de uitspraak van het College van 3 mei 2011 in zaken nrs. 2011/026 en 2011/47, waarin het College aldus heeft geoordeeld.

Nu de decaan wel degelijk bevoegd was de doorstroomnorm, zowel ten aanzien van het volgen van onderwijs als het afleggen van examenonderdelen, in de OER op te nemen, appellant niet aan die norm heeft voldaan en in beroep bij het College geen gronden heeft aangevoerd waarom de examencommissie in zijn geval een uitzondering op deze norm zou moeten maken, heeft het CBE de beslissing van de examencommissie terecht gehandhaafd.

Het betoog faalt.”

2.4 Het CBHO heeft in haar uitspraak van 18 juli 2018 en zaaknr. 2019/074, r.o 2.5. het volgende, voor zover relevant, bepaald:

“(…) Naar het oordeel van het College biedt de dyslexieverklaring van 22 december 2017 geen grond voor het oordeel dat de opleiding te kort is geschoten in de begeleiding van appellant gedurende het studiejaar of voor het oordeel dat het standpunt van de examencommissie over de ongeschiktheid van appellant ondeugdelijk is gemotiveerd. De opleiding kon voor de inschatting van de benodigde begeleiding in het eerste jaar van de opleiding slechts gebruik maken van de door appellant overgelegde dyslexieverklaring van 29 oktober 2004 en van de informatie die appellant zelf over de voor hem noodzakelijke voorzieningen heeft gegeven. Appellant heeft ingestemd met het krijgen van extra tijd voor tentamens als enige voorziening en heeft zich pas tegen het eind van het studiejaar weer bij een studieadviseur gemeld, zonder daarbij om extra voorzieningen te vragen. De examencommissie mocht er bij het geven van het BNSA daarom vanuit gaan dat de nadelige gevolgen van de dyslexie door de getroffen voorziening voldoende zijn gecompenseerd”

2.5 In een e-mail van 28 juli 2020 gericht aan appellante heeft de adjunct-coördinator Bachelor geneeskunde het volgende, voor zover relevant, geschreven:

"Recent is de herkansing van de 1AV-toets geweest. Volgens de nu geldende OER moet de 1AV toets met een voldoende resultaat afgesloten worden om door te mogen stromen naar Bachelor 2.

Door de COVID-maatregelen is het een onrustige periode geweest. Tentamens moesten noodgedwongen verplaatst worden, waardoor deze dichter op elkaar gepland waren. Dit heeft zijn weerslag gehad op de studieresultaten van sommige studenten.

In verband met deze bijzondere omstandigheden heeft de opleiding dan ook besloten de voorwaarde van een voldoende studieresultaat voor de 1AV-toets om door te kunnen stromen naar Bachelor 2 voor dit collegejaar te laten vervallen. Studenten met een onvoldoende voor deze toets, maar minimaal 43 ECs (exclusief compensatie) mogen dan doorstromen naar Bachelor 2. De 1AV-toets blijft wel voorwaardelijk voor de compensatieregels. Ook dient de 1AV-toets in het aankomende collegejaar herkanst te worden en met een voldoende afgesloten te worden. "

2.6 In een e-mail van 26 augustus 2020 gericht aan appellante heeft de decaan van de opleiding Geneeskunde het volgende, voor zover relevant, geschreven:

"Als gevolg van de COVID-10 uitbraak is besloten ingeschreven studenten die met ingang van september 2019 zijn begonnen aan de opleiding Geneeskunde uitstel te verlenen voor het uitbrengen van het Bindend Studie advies (BSa).

De opleiding heeft helaas niet alle onderwijsonderdelen aan kunnen bieden die benodigd zijn voor het behalen van de norm van het BSa. Deze norm betreft het halen van 45 EC van bachelorjaar-1 en alle onderwijsonderdelen uit de domeinen Vaardigheden en Professionele Ontwikkeling, zoals bepaald in artikel 9.1 en artikel 4.3 van de Onderwijs- en Examenregeling Bachelor Geneeskunde 2019-2020 (OER). Vanwege COVID-10 wordt de peildatum voor de bindend studieadviesnorm uitgesteld naar 21 augustus 2021. U krijgt daarmee de gelegenheid om in het studiejaar 2020-2021 alsnog een positief BSa te halen.

De opleiding heeft eerder gecommuniceerd over de regels met betrekking tot doorstroom naar bachelorjaar-2. Aangezien u niet aan de gestelde regels voldoet, krijgt u **geen** toestemming om door te stromen naar het onderwijs en tentamens van bachelorjaar-2.

Indien u zich inschrijft voor collegejaar 2020-2021, dient u op 31 augustus 2021 aan alle eisen van het BSa te voldoen, zoals geformuleerd in de OER 2020-2021. In dit kader willen we u er op wijzen dat alle studieresultaten die u tot op dit moment hebt behaald blijven geleden, en dat bij een eventuele herkansing het hoogste cijfer geldt. Voldoendes van tentamens uit het domein Kennis en Inzicht mogen worden herkanst, de compensatiemogelijkheid conform artikel 5.8 vervalt voor bachelorjaar 1.

(...)

Indien u behoefte heeft aan extra begeleiding bij de studie dan kunt u een afspraak maken met één van de studieadviseurs via de website [www.eur.nl/erasmusmc/studiebegeleiding].

Indien u er niet in slaagt om op 31 augustus 2021 te voldoen aan de norm van een positief BSa, dan ontvangt u alsnog een negatief BSa. Dat betekent dat u de studie Geneeskunde in dat geval niet mag voortzetten, reeds behaalde EC vervallen worden verklaard en u zich gedurende drie collegejaren, 2021-2022 t/m 2023-2024, niet kunt inschrijven voor de opleiding Geneeskunde in Rotterdam.

(...)

De OER Bachelor Geneeskunde 2019-2020 kunt u vinden op [[website](#)]. (...)

Wanneer gegevens uit deze brief volgens u onjuist zijn, dan kunt u dat binnen vier weken na dagtekening van deze brief schriftelijk melden bij het team Geneeskunde van het Onderwijs Service Centrum. "

3 Standpunt appellante

- 3.1 Appellante betoogt, kort samengevat, dat de weigering om haar toe te laten tot het tweede bachelorjaar op grond van de Algemene Wet op Gelijke Behandeling (gelijkheidsbeginsel) en haar persoonlijke omstandigheden vernietigd dient te worden. Zij heeft in het studiejaar 2019-2020 42 EC behaald en daarmee is zij 1EC verwijderd van de doorstroomnorm. Voorts betoogt zij dat deze norm thans onvoldoende rekening houdt met haar persoonlijke omstandigheden. In dat licht brengt zij naar voren dat het voor haar niet mogelijk was om de toets binnen het onderdeel Academische Vorming (AV), bekende staande als de 1AV-toets, af te leggen in groot schriftelijk afgedrukte vorm. Tot slot brengt deze weigering voor appellante een onnodige vertraging van acht maanden en een kostenpost van 10.000 euro met zich mee.

4 Standpunt verweerder

- 4.1 Verweerder brengt, kort samengevat, naar voren dat zij geen redenen ziet om te concluderen dat de besluitvorming onzorgvuldig is verlopen. De doorstroomregeling houdt rekening met de COVID 19 periode nu deze van 45 EC naar 43 EC is verlaagd. Bovendien is er met de persoonlijke omstandigheden van appellante rekening gehouden door dit compenseren in de vorm van voorzieningen zoals extra tentamentijd en het gebruik van read speak software in combinatie met een koptelefoon. In dat licht wijst verweerder op een uitspraak van het CBHO met zaaknr. 2018/074.
- 4.2 Verder stelt verweerder dat appellante nog 18 EC dient te behalen van de Ba1 onderwijsonderdelen. Het openstaan van deze Ba1 onderwijsonderdelen leidt, aldus verweerder, dikwijls tot onevenredige studievertraging, waardoor de geldigheid van tentamens in het gedrang kan komen. De beslissing van verweerder behoedt appellante daarmee voor een te grote studiebelasting, zorgt voor concentratie op het behalen van een positief BSa en voor een goede basis bij de start van het tweede jaar. Dat appellante daardoor studievertraging oploopt is evident en geldt voor iedere student die niet aan de doorstroomnorm voldoet.
- 4.3 Tot slot betoogt verweerder dat van onredelijke en/of onbillijke situaties die nopen tot een afwijking van de doorstroomnorm in onderhavige zaak geen sprake is. Verweerder weerspreekt dat het gelijkheidsbeginsel is geschonden.

5 Beoordeling College

- 5.1 Het College stelt eerst vast dat appellante in het studiejaar 2019-2020 58 EC, zijnde 60 EC minus 2 EC vanwege niet aangeboden vakken, had kunnen behalen. Voorts volgt uit het Osiris overzicht dat appellante in het studiejaar 2019-2020 42 EC heeft behaald met een 6,3 gemiddeld. Aldus heeft appellante ruim 70% van de (aangeboden) vakken in het studiejaar 2019-2020 behaald. Verder blijkt uit dit overzicht dat appellante in de periode van 1 september 2019 tot 1 maart 2020, derhalve voor het intreden van de coronacrisis, 12 EC heeft behaald en in de daaropvolgende periode (van 1 maart tot 31 augustus 2020) 30 EC. Hieruit blijkt dat appellante gedurende de coronacrisis weliswaar een aantal tentamens niet, maar een behoorlijk aantal wel heeft behaald.
- 5.2 Ook staat vast dat appellante niet heeft voldaan aan de studienorm van 43 EC en dat uit de door appellante overgelegde stukken niet kan worden afgeleid in welke mate de door haar ondervonden en gestelde persoonlijke omstandigheid studiebelemmerend is geweest. Desalniettemin blijkt uit de stukken dat de opleiding (en als zodanig verweerder) heeft kennisgenomen van de gevolgen voor appellante die de coronacrisis alsmede de door haar aangevoerde persoonlijke omstandigheid als bedoeld in artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 met zich meebrengt. Daartoe heeft verweerder namelijk besloten haar alsnog de gelegenheid te bieden om in het studiejaar 2020-2021 een positief BSA te halen.
- 5.3 Het College ziet zich aldus voor de vraag gesteld of verweerder, alle belangen afwegende, het verzoek van appellante om toegelaten te worden tot het tweede bachelorjaar terecht heeft kunnen afwijzen zonder in strijd te komen met algemene beginselen van behoorlijk bestuur zoals, het gelijkheidsbeginsel, of andere rechtsregels zoals de hardheidsclausule.
- 5.4 Voor zover appellante betoogt dat de doorstroomnorm onredelijk is omdat het voor haar niet mogelijk was om de 1 AV toets in groot schriftelijk afgedrukte vorm af te leggen, stelt het College vast dat zij tegen die beslissing geen rechtsmiddel heeft aangewend. Het vorenstaande betekent dat de beslissing om de 1 AV toets digitaal af te nemen in het kader van onderhavig geding niet ter discussie staat.
- 5.5 Het College stelt voorop dat de in de OER gestelde eis van een doorstroomnorm van 45 EC exclusief compensatie ervoor zorgt dat een student met een voldoende basis aan het tweede bachelorjaar kan beginnen, waarbij er rekening mee is gehouden dat deze norm niet onnodig vertraagt en deze vanwege de coronacrisis bij amendement met 2 EC verlaagd is tot 43 EC. Daardoor kan de kwaliteit en het niveau van het tweede bachelorjaar (ook in covid-19 tijden) worden geborgd. Het College is met verweerder van oordeel dat zij in redelijkheid aan de in de OER gestelde eis heeft mogen vasthouden. Het College betreft daarbij dat verweerder, zoals ook ter zitting is uiteengezet, aan het vasthouden aan deze eis sterk de hand houdt en daar ook over gecommuniceerd heeft met studenten.
- 5.6 Het College overweegt verder dat, anders dan appellante betoogt, de door haar opgeworpen omstandigheden, op zichzelf dan wel tezamen bezien, niet tot het standpunt leiden dat de gevolgen voor haar onevenredig zijn in verhouding tot de met doorstroomnorm te dienen doelen. Daarmee bestaat er geen aanleiding om de hardheidsclausule toe te passen.

5.7 Wat appellante verder nog heeft aangevoerd, leidt het College niet tot een ander oordeel.

5.8 Uit het voorgaande volgt dat het beroep van appellante ongegrond dient te worden verklaard.

6. Uitspraak

Het College,

verklaart het beroep tegen de beslissing van verweerder van 24 augustus 2020 ongegrond;

Uitspraak zaaknummer 20.144 verzonden op: 16 april 2021.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt beroep instellen bij het college van beroep voor het hoger onderwijs te Den Haag.